

ARŞİVLENEN BELLEK OLARAK POSTA PULLARI VE SOSYO-KÜLTÜREL İŞLEVLERİ: KUZEY KIBRIS ÖRNEĞİ

POSTAGE STAMPS AS AN ARCHIVED MEMORY AND ITS SOCIO-CULTURAL FUNCTION: NORTH CYPRUS EXAMPLE

Dilan ÇİFTÇİ¹, Orhan ÇİFTÇİ¹

1. Yrd. Doç. Dr., Yakınoğu Üniversitesi, İletişim Fakültesi, dilan.ciftci@neu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3806-3915>
2. Prof. Dr., Kıbrıs İlim Üniversitesi, Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, orhanciftci@csu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-2217-2781>

Makale Türü Article Type
Araştırma Makalesi Research Article

Başvuru Tarihi Application Date
19.02.2020 02.19.2020

Yayına Kabul Tarihi Admission Date
25.07.2020 25.07.2020

DOI

<https://doi.org/10.30798/makuiibf.691464>

Öz

19. yüzyılın ilk yarısında posta pullarının kullanımı, posta ücretinin ödendiğini gösteren belge olarak kabul edilmiş olsa da zamanla posta pulları tarihin simülasyonları olarak basit resimler ve çizimler içeren etiketler şeklinde yaygınlık kazanmıştır. Kıbrıs özelinde pullar ve onların temsiliyeti üzerine yapılan çalışmaların bulunmaması sebebiyle bu çalışmada 1970-1998 yılları arasında hazırlanan pulların incelenmesi Raento ve Brunn'un (2005) Sixteen Thematic Categories of Stamps kodlama cetveli kullanılarak yapılmıştır. Bu amaçla, çalışma kapsamında amaçlı örneklem metodu ile belirlenen 418 pul incelenmiştir. Elde edilen bulgular çerçevesinde, 1970-1998 yıllarında Kıbrıs toplumu ve cumhuriyetin tanıtımı amacıyla doğa ve sanat temalı posta pullarının basımının öne çıktığı görülmüştür. Bunun yanında söz konusu tarih aralığında posta pullarında KKTC ve TC arasındaki resmi ziyaretlerin anısına basılan pullar da dikkat çekmektedir. Bu bağlamda dünya futbol organizasyonları ve olimpiyatları için hazırlanan posta pullarının oldukça yaygın kullanıldığı görülmüştür. Aynı zamanda posta pullarının ülkelerin doğasını ve sağlık gibi temalarını tanıtım amacıyla basıldıklarını da söylenebilir. Bütün bunlara ilaveten tarihi mekanların, çiçek türlerinin ve hayvanların, resmi kuruluşların anısına da posta pullarının yayınlandığını görülmektedir. Bu çalışmada posta pullarında ideoloji ve propaganda yerine Kıbrıs Türk toplumunun oluşumu ve dünyaya entegre olması üzerinde yoğunlaşıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tarih Anlatısı, Simülasyon, Posta Pulları, Kültürel Bellek, Arşivlenen Bellek,

Abstract

Although the use of postage stamps in the first half of the 19th century was accepted as a document indicating that the postage was paid, postage stamps became widespread in the form of simulations of history, including simple paintings and drawings. The lack of studies on the postage stamps and their representation in Cyprus, this study prepared between 1970-1998 postage stamps were analyzed by using the code of the Sixteen Thematic Categories of Stamps of Raento and Brunn (2005). For this purpose, 418 postage stamps determined by the purposive sampling method. It was revealed that stamps of nature-themed and art-themed postage stamps were used extensively between 1970 and 1998 for the purpose of introducing and promoting the Cypriot society and the republic. With the presentations on postage stamps, it is important to emphasize the state visits between the TRNC and the TC and to be integrated with the world. In this study, the formation of Turkish Cypriot community come to the fore in the rate of political messages and ideologies containing propaganda in postage stamps.

Keywords: History Narrative, Simulation, Postage Stamps, Cultural Memory, Archived Memory,

EXTENDED SUMMARY

Research Problem

In this study, which was examined in terms of cultural memory and presentation codes on postage stamps, it clearly revealed socio-cultural changes in Northern Cyprus between 1970 and 1998 and the issues and situations that Turkish Cypriots put forward in order to adapt to the world. In this context, contrary to the stamps that are expected to emerge as political representations, it will not be wrong to say that the intensity of stamps on themes such as nature and health in the period in question was intended to promote rather than political propaganda. In the postage stamps examined within the scope of the study, historical stamps, flowers, animals and stamps made in memory of the establishment of official institutions and organizations attract attention. In this respect, it would be appropriate to say that the stamps between 1970-1998 are important reference sources for the establishment and subsequent promotion of the Turkish Republic of Northern Cyprus.

Research Questions

In presentation codes postage stamp relations with the Republic of Turkey metaphorically prepared with stamps for official visit to the state in 1974 to depict sports in terms of the desire to integrate with the world theme under the World Cup and the scales prepared for the Olympics stands out. In addition, the United Nations and the British Royal family stamps on the island's influence and continuity of external actors on the island is presented. In addition to this, the founding of the Turkish Republic of Northern Cyprus and the people selected for representation in the stamps containing important people are the prominent people for the Turkish Cypriot people. The aim of this study is to question and determine the possible postage stamps of Cyprus based on the memory of history. The production of the point stamps emphasized here is not only appealing to the period in which they were produced, but also to the past. What is important here is about the dominance and style of expression of deep histories.

Literature Review

Stamps do not consist of small pieces of paper affixed to envelopes and packages. On the contrary, as Pierce (1996: 62) states that "stamps represent sovereignty pul, stamps differ only from the state currencies used by the state themselves. Since stamps have this 'internal-external' role, they can be regarded as windows of the state. According to Brunn (2000), it is often possible to read the history of states with long stamps. If this history involves major conflicts or the transition from colonial status to political independence, stamps can show copyright, colonial events, military conflicts, monuments, personalities and events contributing to independence, and recent cultural achievements. Since the first stamps are important elements in state iconography, great care is taken to plan designs, colors, images, symbols and messages. Since symbolism and imagination are very important in state iconography, the authorities responsible for the promotion of cultural history can plan their first flag, a famous monument, a national coat of arms, and first stamps to show an important event in its history. The stamps are also

related to international events such as Olympic games, major regional or global conferences, and important events in world history. States can be announced through the stamps of Olympic medals and international award winners (scientists, writers and diplomats). Some countries issue stamps to commemorate the events of other countries, such as America's biennial, the birth of Shakespeare and commemoration of world treaties. European countries issue EUROPA stamps each year with a common theme.

Methodology

In this study, stamps were discussed as the simulation of history through the memorial practices that he mostly applied while explaining the restructuring and shaping of social memory. However, in terms of historical time, representation and social memory, stamps are important in terms of both pointing to the historical process and representing the historical process it points to in terms of their rhetoric. In this context, a total of 418 stamps were examined in this study together with the 1970-1998 (28 year) stamp archive. The coding table created for the examination of the stamps in terms of the said historical time and representation of the stamps was prepared by adapting to the study based on the conceptualization of Raento and Brunn (2005) Sixteen Thematic Categories of Stamps. Permission was obtained from the authors to translate the mentioned categories and scale into Turkish. The declaration of permission is given in the attachment.

Results and Conclusions

In this study, which was examined in terms of cultural memory and presentation codes on postage stamps, it clearly revealed socio-cultural changes in Northern Cyprus between 1970 and 1998 and the issues and situations that Turkish Cypriots put forward in order to adapt to the world. In this context, contrary to the stamps that are expected to emerge as political representations, it will not be wrong to say that the intensity of stamps on themes such as nature and health in the period in question was intended to promote rather than political propaganda. In the postage stamps examined within the scope of the study, historical stamps, flowers, animals and stamps made in memory of the establishment of official institutions and organizations attract attention. In this respect, it would be appropriate to say that the stamps between 1970-1998 are important reference sources for the establishment and subsequent promotion of the Turkish Republic of Northern Cyprus.

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı, Kıbrıs'ın kuzeyinde yayınlanan posta pullarının, tarihin belleğe katılımını sorgulamak ve anlamaktır. Bu çalışmada üzerinde durulan nokta pulların yalnızca üretildikleri döneme hitap eden değil, aynı zamanda geçmişi bugüne taşımasıdır. Burada önemli olan derin tarihlerin baskınlığı ve anlatım biçimi seçimidir. Bu çalışmada, tarihin anlatıları, bellek ve kolektif hatırlama, bilginin ve maddi kültür ögesi olarak pulların hatırlatma gücüne ilişkin olarak anma törenleri ve anmalarla ilgili pullar bağlamında tartışılacaktır.

Geleneksel medya aracı olarak kabul edilen kitle iletişim araçlarının yoğun etkinliği gerçekliğinden yola çıkarak 19. Yüzyıl iletişim sürecine dönüldüğünde pullar posta ücretinin ödendiğini göstermek amacıyla üretilmiş ve kullanılmıştır. Genellikle küçük resimlerden oluşan bu pulların devletlerarası diplomaside çoğunlukla propaganda malzemesi olarak da kullanılmıştır. Bu bağlamda, farklı dönemlerde ve farklı ülkeler bağlamında posta pullarının sanatsal değeri ve ideolojik önemi üzerinde duran önemli çalışmalar bulunmasına rağmen (Reid, 1984; Davis,1985; Lauritzen, 1988; Nuessel ve Cicagno, 1992; Lutz ve Collins, 1993; Rose, 1996, 2001; Brunn, 2000; Banks, 2001; Goin, 2001; van Leeumanen ve Jewitt, 2001; Sturken ve Cartwright, 2001; Child, 2005; Dobson, 2002; Deans ve Dobson, 2005; Raento ve Brunn, 2005; Raento, 2006; Raento, 2016; Brunn, 2017; Klamar, Slivkova ve Brunn, 2018) Kıbrıs genelinde ve Kuzey Kıbrıs özelinde üretilen ve dolaşıma giren posta pullarının toplumsal bellek ve kültürel bellek ekseninde incelenmesi ile ilgili çalışmaların olmadığı ortaya çıkmıştır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Pulları Görsel Temsil Olarak Okumak

Pullar, zarflara ve paketlere yapıştırılmış küçük kağıt parçalarından ibaret değildir. Aksine, Pierce'in (1996: 62) "pulların egemenliği ifade etmesini" belirttiği üzere gibi pullar, yalnızca devletin kendileri tarafından kullanılan devlet para birimlerinden farklıdır. Pulların bu 'iç-dış' rolü olduğu için devletin pencereleri olarak kabul edilmektedir.

Brunn (2000)'e göre uzun geçmişi olan devletler tarihlerini pullarıyla okumak çoğu zaman mümkündür. Bu tarih büyük çatışmalar veya sömürge statüsünden politik bağımsızlığa geçişi içeriyorsa, pullar telif hakkını, sömürgeci olayları, askeri çatışmaları, anıtları, bağımsızlığa katkıda bulunan kişilikleri ve olayları ve son kültürel başarıları gösterebilir. İlk pullar devlet ikonografisinde önemli unsurlar olduğu için tasarımları, renkleri, görüntüleri, sembolleri ve mesajları planlamaya büyük özen gösterilmektedir. Devlet ikonografisinde sembolizm ve imgelem çok önemli olduğu için kültürel tarihin tanıtımından sorumlu yetkililer, yeni bayraklarını, ünlü bir anıtı, ulusal armayı, tarihinin önemli bir etkinliğini göstermek için ilk pullarını planlayabilirler.

Pullar ayrıca olimpiyat oyunları, büyük bölgesel veya küresel konferanslar ve dünya tarihindeki önemli olaylar gibi uluslararası etkinliklerle de ilgilidir. Devletler Olimpiyat madalyalarının

kazanılmasını ve uluslararası ödül kazananlar (bilim adamları, yazarlar ve diplomatlar) pullar aracılığıyla ilan edilebilir. Bazı ülkeler, diğer ülkelerin olaylarını anmak için pullar yayımlar: Amerika'nın iki yılda bir, Shakespeare'in doğumu ve dünya anlaşmalarını anma pulları yayınlaması gibi. Avrupa ülkeleri her yıl ortak bir temayla EUROPA pulları çıkarmaktadır.

2.2. Bellek Mekân Olarak Pullar

Toplumsal belleğin kökeni ile ilgili güçlü bir açıklama, Maurice Halbwachs'ın klasik eseri 'On Collective Memory' (1992) adlı eserinde önerilmiştir. Halbwachs (1992), hatıraların doğası ve oluşumu üzerine yaptığı ilk çalışmalarında yazılı metinlerin bir araya gelerek toplumların koleksiyonunda birleşmesini toplumsal bellek olarak açıklar. Maurice Halbwachs (1992) toplumsal bellek üzerine yaptığı çalışmada, aileler, toplumsal sınıflar ve dinler arasındaki bireysel anılar ve toplumsal olan arasındaki çelişkileri vurgular. Bu çalışmada çerçeveler içindeki bellek, posta pulları aracılığıyla aracılı gerçeklik olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, posta pulları, yeniden yapılanma sürecinde, aracılı yeniden yapılanmada kilit rol oynamaktadır (Halbwachs, 1992: 43).

3. YÖNTEM

Bu çalışmada pullar toplumsal belleğin yeniden yapılandırma ve şekillendirmeyi açıklarken çoğunlukla başvurduğu anma pratikleri üzerinden ve görsel temsil biçimleri olarak tarihin simülasyonu olarak ele alınmıştır. Bununla birlikte, tarihsel zaman, temsil ve toplumsal bellek açısından pullar hem tarihsel sürece işaret etmesi hem de işaret ettiği tarihsel süreci kendi retorikleri açısından temsil etmesi anlamında önemlidir. Bu bağlamda bu çalışmada 1970-1998 (28 yıllık) pul arşiviyle birlikte toplam 418 pul incelenmiştir. Pulların söz konusu tarihsel zaman ve temsiliyeti anlamında pulların incelenmesi için oluşturulan kodlama cetveli ile çalışmada nitel yöntem ile içerik analizi yapılmış, analiz sonuçlarının betimsel ortaya koyulması amacıyla kullanım sıklıklarına yönelik niceliksel açıklamalara da ayrıca yer verilmiştir. Bu yolla, çalışmada Raento ve Brunn'un (2005) Sixteen Thematic Categories of Stamps kavramsallaştırmasından yola çıkılarak çalışmaya uyarlanarak hazırlanmıştır. Söz konusu kategorilerin ve ölçeğin Türkçeye çevrilip kullanılması için yazarlardan izin alınmıştır. İzin beyanı ekte sunulmuştur. Bu bağlamda çalışmada kullanılacak olan pulların konulara göre değerlendirilmesini özetleyen kategoriler Tablo 1'de özetlenmektedir.

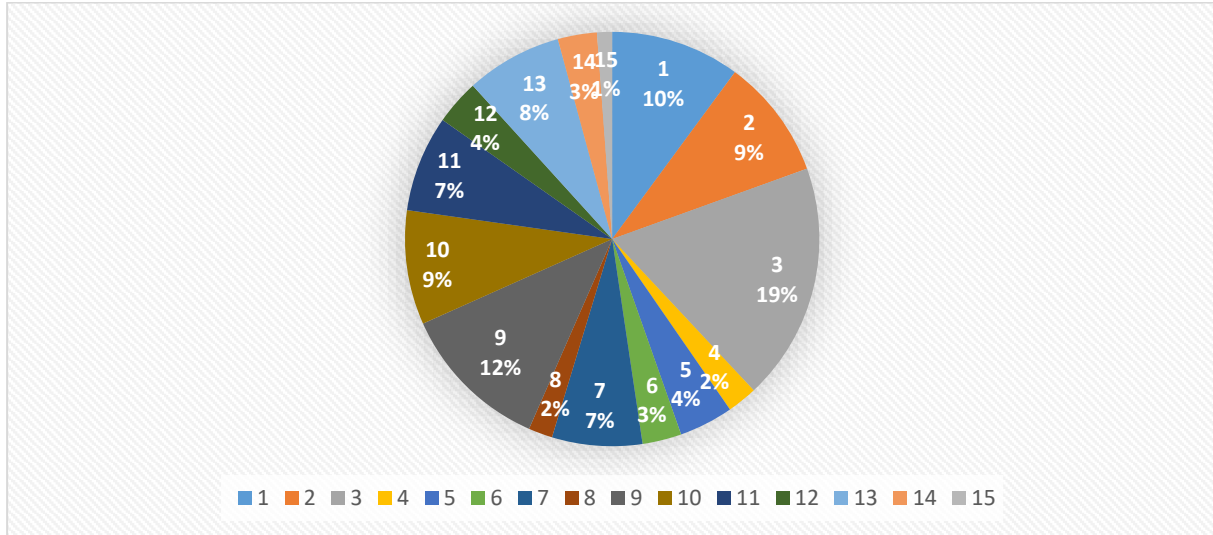
Tablo 1. Pulların Değerlendirilmesinde Kullanılan Temalar Cetveli

Pulların Teması	İçeriği
1.Turizm, Boş Zaman ve Rekreasyon	Bu kategorideki pullar turizm ve tanıtım amacıyla hazırlanmış.
2.Devlet	Bu kategorideki pullar KKTC'nin kuruluşu ve ilgilidir.
3.Doğa	Bu kategorideki pullar Kıbrıs adasının doğal güzellikleri ve tarımı ile ilgilidir.
4.Uluslararası Referanslar	Bu kategorideki pullar dünya genelinde kutlanan önemli olaylar ve kişilerin anısına hazırlanmıştır.
5.Sağlık, Refah ve İyi Olma	Bu kategorideki pullar herhangi bir sağlık sorununa işaret etmektedir. AIDS vb. gibi.
6.Ekonomi	Bu kategorideki pullar Kuzey Kıbrıs'ın gelir kaynakları ile ilgilidir.

7.Tanımlanabilir Bireyler	Bu kategorideki siyasi figürleri içermektedir.
8.Kadınlar, Çocuklar ve Engelliler	Bu kategorideki pullar kadın hakları, çocuk hakları ve dezavantajlı gruplarla ilgilidir.
9.Sanat ve Kültür	Bu kategorideki pullar sanat eserleri ile ilgilidir.
10.Ulaştırma ve Haberleşme	Bu kategorideki pullar Posta Dairesi ve telekomünikasyon biriminin kuruluşu ile ilgilidir.
11.Folklor, Ritüeller	Bu kategorideki pullar Kıbrıs kültürünü ve ritüellerini temsil etmektedir.
12.Savaş Güvenlik ve Silah	Bu kategorideki pullar savaş ve zaferlerin anısına hazırlanmıştır.
13.Spor	Bu kategorideki pullar olimpiyatlar ve dünya genelindeki spor faaliyetlerini içermektedir.
14.Eğitim, Bilim ve Araştırma	Bu kategorideki pullar buluşlar ve bilim insanlarını içermektedir.
15.Din	Bu kategorideki pullar dini konuları içermektedir.

Çalışmada kullanılan posta pulları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Posta Bölümü (1999) tarafından yayınlanan A Description of the Commemorative Issues of Postage Stamps 1970-1988 başlıklı kitaptan edinilmiştir. Tablo 1’de belirtilen temalar çalışmanın örneklemini oluştururken anahtar kelimeler olarak da kullanılmıştır. Bu bağlamda söz konusu kitaptan anahtar sözcükler ışığında yayınlanan pulların fotoğrafları çekilerek 15 farklı kategoride arşivlenmiştir. Bu bilgiler ışığında çalışmanın evrenini kitaptaki paylaşılan tüm pullar oluştururken, amaçlı örneklem tekniği kullanılarak çalışmanın örneklemini 418 (n=418) posta pulu olarak belirlenmiştir. Şekil 1 15 farklı kategorideki 418 pulun 15 farklı kategoriye göre dağılımını ve yüzdelerini özetlemektedir.

Şekil 1. 15 Farklı Kategoride Listelenen Pulların Dağılımı

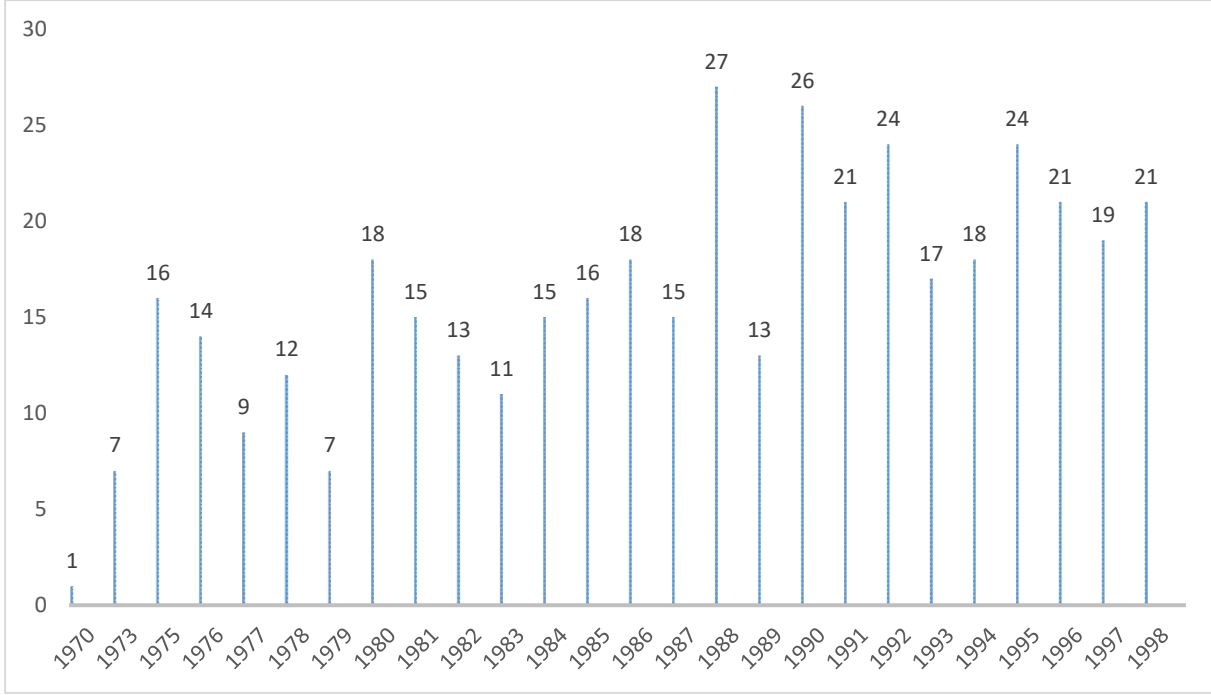

4. BULGULAR

Şekil 2’de en fazla pul basılan yıllar sırasıyla 1988 (n=27), 1990 (n=26), 1992 (n=24), 1991 (n=23)’dir. 1988 yılının ön plana çıkmasının nedeni ise KKTC’nin kuruluşunun 5. Yılı olmasıdır. 1990 yılında devlet büyüklerinin ziyareti sıklıkla pullarda yer almaktadır. Kenan Evren ve Yıldırım Akbulut’un ziyaretleri gibi 1991 ve 1992 yıllarında Kuzey Kıbrıs’ta yetişen kır çiçekleri ve doğa

güzelliği özellikle pulların temasını oluşturmaktadır. Şekil 2 pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir.

Şekil 2. Pulların Yıllara Göre Dağılımı

4.1. Birinci Grup Pullar: Turizm, Boş Zaman ve Rekreasyon Temalı Pullar

Turizm, boş zaman ve rekreasyon temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 43 (n=43) tane pul bulunmaktadır. Bu pulların arasında turizm, boş zaman ve rekreasyon temasının öne çıktığı yıl 1975 (n=10)'dir. Bununla birlikte sırasıyla, 1982, 1991, 1992 ve 1995 te turizm temalı konular pullarda işlenmiştir. Birinci grup temayı içeren pullar arsında öne çıkanların bazıları şu şekilde sıralanabilir: Atatürk Heykeli, Lal Mustafa Paşa Camii, St. Hilarion Kalesi, Namık Kemal Anıtı, Girne Limanı, Mağusa Plajı, Othello Kulesi, Girne Kalesi (1975 yılında çıkarılan pullar); Lambusa Krallığı ve Fosiller (1991 yılında çıkarılan pullar); Casino, Atış Poligamı, Buğday Camii, Salamis Bay Otel (1992 yılında çıkarılan pullar); St. Barnabas Müzesi (1993 yılında çıkarılan pul) ve Girne Plajı, Salamis Harabeleri, Plaj Sörfü ve St. George Katedrali (1995 yılında çıkarılan pullar). Tablo 2 turizm, boş zaman ve rekreasyon kategorisindeki pulları özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 1 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 2. Turizm, Boş Vakit ve Rekreasyon Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=43)
1975	Türk Federe Devleti Turistik Yerler	10
1976	Turistik Seriler	3
1982	Turizm	4
1986	Sosyal Konutların Redifi	1
1988	Turizm	3
1989	Turizm (Venüs Kıbrıs Adasının Sembolü)	1
1990	Avrupa Turizm Yılı	1
1991	Tarihi Yapılar	4

1991	Turistik Manzaralar	3
1992	Turistik Konular	4
1993	Turistik Konular	2
1993	Arabahmet Bölgesi Koruma Projesi	2
1995	Turistik Konular	4
1996	Bellapais Manastırı	1

Görsel 1. Turizm, Boş Vakit Ve Rekreasyon Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1989, 1982, 1991)

4.2. İkinci Grup Pullar: Devlet Temalı Pullar

Devlet temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 40 (n=40) tane pul bulunmaktadır. Bu pullar genellikle Cumhuriyetin ilanı ve resmi devlet ziyaretlerini anmak üzere hazırlanan pullardan oluşmaktadır. Tablo 3 ikinci grup pulların isimlerini özetlemektedir. Bu gruptaki pullarda daha çok ulusal semboller, bayraklar ve devletin zümresini oluşturan kişilerin temsili öne çıkarken, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ile ilgili yıldönümü pullarına da yer verilmiştir. Aynı zamanda Görsel 2 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 3. Devlet Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=40)
1973	Türkiye Cumhuriyeti'nin 50. Yıldönümü	7
1975	Kıbrıs'ta Barış	3
1976	Özgürlük Anma Pulu	2
1980	Kıbrıs Türk Federe Devleti	1
1980	Kıbrıs Cumhuriyeti Yıldönümü	3
1984	KKTC'nin İlanının 1. Yıldönümü	2
1987	Turgut Özal'ın Resmi Ziyareti	1
1988	Cenevre Barış Zirvesi	1
1988	KKTC'nin Kuruluşunun 5. Yıldönümü	1
1988	Turgut Özal'ın Resmi Ziyareti	1
1988	Bülent Ecevit'in Resmi Ziyareti	1
1988	Bülent Ulusu'nun Resmi Ziyareti	1
1988	Resmi Ziyaret	1
1988	KKTC'nin 5. Yılı	1
1989	Erdal İnönü'nün Resmi Ziyaret	1
1990	Kenan Evren'in Resmi Ziyaret	1
1990	Yıldırım Akbulut'un Resmi Ziyaret	1
1993	KKTC'nin 10. Yılı	4
1994	TBMM'nin 75. Yılı	1
1995	Süleyman Demirel'in Resmi Ziyaret	1
1997	Necmettin Erbakan'ın Resmi Ziyaret	1
1997	KKTC Bayrağı	1
1998	Barış Suyu Projesi Süleyman Demirel'in Resmi Ziyareti	1

1998	Bülent Ecevit'in Ziyareti	1
1998	Mesut Yılmaz'ın Resmi Ziyareti	1

Görsel 2. Devlet temalı pulların bazıları (Soldan sağa pulların yayınlanma yılları 1973, 1973, 1998, 1998)

4.3. Üçüncü Grup Pullar: Doğa Temalı Pullar

Doğa temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 79 (n=79) tane pul bulunmaktadır. Bu pullar genellikle yerel hayvan türlerinden, balıklardan, ağaçlardan, kelebeklerden, Kıbrıs'a özgü kır çiçeklerinden oluşmaktadır. Tablo 4 yıllara göre bu temada bulunan pulları özetlemektedir. Bu kategoride en fazla pul 1990 yılında nadir bitkiler (Onosma Caespttosum, Rosularia Cypria, Silene Fraudatrix, Arabis Cypria, Sedum Lampusae, Scutellaria Sibthorph) olarak hazırlanmıştır. Bununla birlikte Dünya Çevre Günü ile ilgili olarak da 1996 yılında ormanları resmeden 2 tane pul hazırlanmıştır. Ayrıca 16 farklı kategorinin içerisinde en fazla pul bulunan kategori olarak doğa temalı pullar 1970-1998 yılları arasındaki Kıbrıs pulları içerisinde önemli yer teşkil etmektedir. Aynı zamanda Görsel 3 bu kategorideki bazı pulları yıllara göre göstermektedir.

Tablo 4. Doğa Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=79)
1981	Kır Çiçekleri	4
1982	Kır Çiçekleri	4
1983	Kuşlar	4
1984	Ormanlar	1
1985	Yerel Hayvan Türleri	4
1989	Kuşlar	4
1989	Göl	1
1989	Orman	1
1990	Kuşlar	4
1990	Nadir Bitkiler	6
1991	Orkideler	2
1991	Orkideler	4
1992	Dünya Çevre Yılı	1
1992	KKTC Veteriner Servisleri	1
1992	Kedi	1
1993	Anıt Ağaçlar	4
1994	Deniz Kabukları	3
1995	Avrupa Doğayı Koruma Yılı	3
1995	Kelebekler	4
1996	Dünya Çevre Günü	2
1996	Temiz ve Sağlıklı Bir Çevrede Yaşamak Çocuklarımızın Hakkıdır	1
1996	Balıklar	4
1996	Nar Ağacı	1
1996	Palmiye Ağacı	1

1997	Mantarlar	4
1997	Kuşlar	4
1998	Yararlı Böcekler	4
1998	Uluslararası Okyanus Yılı	2

Görsel 3. Doğa Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1990, 1996, 1992, 1981,1983)

4.4. Dördüncü Grup Pullar: Uluslararası Referans Temalı Pullar

Uluslararası referans temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 10 (n=10) tane pul bulunmaktadır. Bu pullarda öne çıkan konulardan bazıları şu şekilde sıralanabilir: Filistin Halkı ile Dayanışma pulları iki yıl süreyle (1980-1981) hazırlanmıştır. Ayrıca Kıbrıs için önemli bir uluslararası referans kabul edilen Birleşmiş Milletlerin kuruluşunun 50. Yıldönümü anısına 1995 yılında hazırlanan pul ile 1988 yılında da İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 50. Yılı anısına hazırlanan pullar öne çıkmaktadır. Tablo 5 uluslararası referans temasını içeren pulları yıllara göre özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 4 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 5. Uluslararası Referans Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=10)
1980	Filistin Halkı ile Dayanışma	2
1981	Filistin Halkı ile Dayanışma	1
1985	BM'nin Kuruluşunun 40. Yıldönümü	1
1985	Kızılhaç'ın 125. Hizmet Yılı	1
1986	FAO	1
1987	Uluslararası Eczacılar Federasyonu Üyeliği	1
1988	İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 50. Yılı	1
1995	BM'nin Kuruluşunun 50. Yıldönümü	1
1996	Bosna-Hersek Konulu Pul	1

Görsel 4. Uluslararası Referans Temalı Bazı Pullar (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1986, 1987, 1998)

4.5. Beşinci Grup Pullar: Sağlık, Refah ve İyi olma Temalı Pullar

Sağlık, refah ve iyi olma temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 18 (n=18) tane pul bulunmaktadır. 1978 yılında sosyal sigortalar, yaşlılar ve engellilerle ilgili ilk defa pul çıkarıldığı için önemlidir. Ayrıca 1990 yılında Dünya Sağlık Günü ile ilgili 4 adet pul bulunmaktadır. Akdeniz ülkeleri için özel bir önem teşkil eden Talasamiya hastalığı farkındalığı için 'Talasamiya için Kan Tetkiki Yapıtırmalıdır' mesajını içeren pul 1985 yılında hazırlanmıştır. Benzer şekilde AIDS farkındalığı için de 1997 yılında bir pul bulunmaktadır. Ayrıca sağlık konusundaki gelişmelerin anısına çıkan pullar sırasıyla Verem ve Kuduz Aşılarının bulunuşunun 100. Yılı anısına pullar bulunmaktadır. Tablo 6 sağlık, refah ve iyi olma temasını içeren pulları yıllara göre özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 5 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 6. Sağlık, Refah ve İyi Olma Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=18)
1970	Türk Cemaat Meclisi Sosyal Yardım Pulu	1
1978	Sosyal Sigortalar Pulu	3
1980	Sosyal Yardım Pulu	1
1982	Verem Basilinin Bulunuşunun 100. Yılı	1
1985	Talassamiya	1
1985	Kuduz Aşısının Bulunuşunun 100. Yılı	1
1988	Sivil Savunma	1
1990	Dünya Sağlık Günü	2
1990	Siğara ve Alkol	2
1991	Dünya AIDS Farkındalık Yılı	1
1991	Yunus Emre Sevgi Yılı	1
1992	Sosyal Sigortalar	1
1996	Sivil Savunmasız yurt Savunması Olmaz	1
1997	AIDS'i Tanı Kendini Koru	1

Görsel 5. Sağlık, Refah ve İyi Olma Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1982, 1985, 1990)

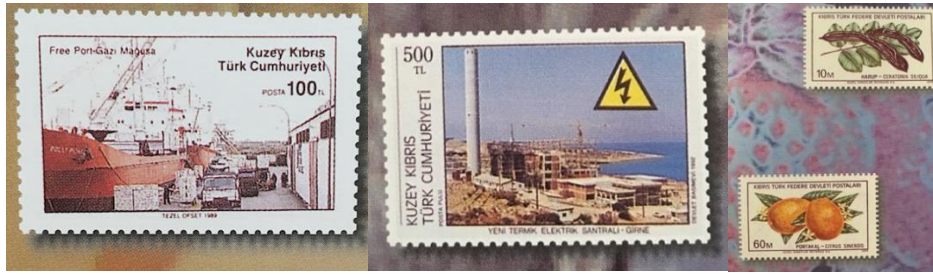
4.6. Altıncı Grup Pullar: Ekonomi Temalı Pullar

Ekonomi temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 13 (n=13) tane pul bulunmaktadır. Bu pullar arasında özellikle 2 yıl öne çıkmaktadır. Bunlar 1976'da ihrac ürünleri olan portakal, mandalina, harnup, limon ve çilektir. Diğerleri ise 1989 yılında tarımda kullanılan karasaban, döven ve yağ değirmeni içeren 3 tane puldur. Tablo 7 ekonomi temasını içeren pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 6 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 7. Ekonomi Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=13)
1976	İhrac Ürünleri (portokal, mandalina, harnup vb.)	5
1987	Yeni Girne Limanı	1
1989	Free Port-Gazi Mağusa	1
1989	Tarım	1
1989	İçme Suyu	1
1989	Tarım	3
1992	Yeni Termik Elektrik Santrali-Girne	1

Görsel 6. Ekonomi Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1989, 1992, 1976)

4.7. Yedinci Grup Pullar: Önemli Kişiler Temalı Pullar

Önemli kişiler temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 30 (n=30) tane pul bulunmaktadır. Bu pullar arasında Atatürk'ü anma pulları öne çıkarken, diğer önemli politik figürler, araştırmacılar ve sanatçıların ölümlerinin anısına da pullar hazırlanmıştır. Tablo 8 önemli kişiler temalı pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 7 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 8. Önemli Kişiler Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=30)
1978	Atatürk'ü Anma Pulu	3
1977	Namık Kemal'i Anma	2
1981	Atatürk'ün Doğumunun 100. Yıldönümü	1
1981	Atatürk Tanıtma Serisi	1
1981	Prens Charles ve Leydi Diana'nın Düğünü	1
1985	İsmet İnönü	1
1985	Dr. Fazıl Küçük'ün Ölümünün 1. Yıldönümü	2
1986	Kraliyet Ailesi Pulları	2
1987	Osmanlı Paşaları	3
1988	Atatürk'ün Ölümünün 50. Yıldönümü	4
1988	Sedat Simavi	1
1990	Van Gogh'un 100. Ölüm Yıldönümü	2
1991	Başbakan Mustafa Çağatay	1

1993	Atatürk	1
1994	Dr. Fazıl Küçük'ün Ölüm Yıldönümü	1
1995	Pasteur'ün Ölümünün 100. Yılı	1
1996	Nasreddin Hoca Yılı	1
1998	Ahmet Şevki Bey	2

Görsel 7. Önemli Kişiler Temasını İçeren Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1981, 1985, 1988, 1994)

4.8. Sekizinci Grup Pullar: Kadın, Çocuk ve Dezavantajlı Gruplar Temalı Pullar

Kadın, çocuk ve dezavantajlı gruplar temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 8 (n=8) tane pul bulunmaktadır. Sırasıyla bu pullar, 1979 yılı Dünya Çocuk Yılına özel 3 adet, 1981 yılında Uluslararası Engelliler Yılına özel 3 adet pul bulunmaktadır, bunların arasında ırk ayrımını kınama pulu öne çıkarken, son olarak Uluslararası Gençlik Yılı anısına 2 adet pul basılmıştır. Tablo 9 kadın, çocuk ve dezavantajlı gruplar temasını içeren pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 8 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 9. Kadın, Çocuk ve Dezavantajlı Gruplar Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=8)
1979	Dünya Çocuk Yılı	3
1981	Uluslararası Engelliler Yılı	3
1985	Uluslararası Gençlik Yılı	2

Görsel 8. Kadın, Çocuk ve Dezavantajlı Gruplar Temasını İçeren Bazı Pullar (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1979, 1979, 1985)

4.9. Dokuzuncu Grup Pullar: Sanat ve Kültür Temalı Pullar

Sanat ve kültür temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 50 (n=50) tane pul bulunmaktadır. Bunların arasından 1980 yılında Hz. Ömer Türbesi, Kalesi Mağusa, Bellapais ve Selimiye Camii gibi pullar bulunurken, 1977 yılında Kıbrıs Türk Eserleri adı altında Arabahmet Camii, Bekir Paşa Su Kanalları ve Baf Kalesi, 1986 yılında Bronz Çağ'a ait arkeolojik kalıntılar öne çıkmaktadır. Bunun yanında, Kıbrıs'ta Barışı Anma Sergisi ve Özgürlük Anma Sergisi pulları 1975 ve 1976 yıllarında

önemli bir yer bulmaktadır. Diğer pullar ise genellikle 1988 ve 1989 yıllarında çeşitli tablo ve resimlerden oluşmaktadır. Son olarak, Devlet Tiyatrolarının Kuruluşu ve Sinemanın 100. Yılı anısına da pullar düzenlenmiştir. Tablo 10 sanat ve kültür temalı pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 9 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 10. Sanat ve Kültür Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=50)
1975	Kıbrıs'ta Barışı Anma Sergisi	3
1976	Özgürlük Anma Sergisi	2
1977	Kıbrıs'ta Türk Eserleri	4
1978	Ulusal Anıt	3
1980	Tarihi Eserler	5
1984	Atatürk Kültür Merkezi	1
1984	Resimler	2
1985	Tablolar	2
1986	Resimler	2
1986	Karagöz-Hacivat	1
1986	Tarihi Kalıntılar	4
1987	Resimler	2
1988	Resimler	3
1989	Resimler	3
1989	SADED	1
1991	Mozart	1
1991	Aşık Mene Resimleri	2
1992	Resimler	2
1993	KKTC Devlet Tiyatroları	1
1993	Çaykovski'nin 100. Ölüm Yılı	1
1994	Sanat Eserleri	2
1995	Sinemanın 100. Yılı	1
1997	Resimler	2

Görsel 9. Sanat ve Kültür Temasını İçeren Bazı Pullar (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1975, 1989, 1991)

4.10. Onuncu Grup Pullar: Ulaştırma ve Haberleşme Temalı Pullar

Ulaştırma ve haberleşme temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 38 (n=38) tane pul bulunmaktadır. Bu kategoride en fazla pul 1994 yılında düzenlenen Köy Pullarının Kullanışının 100. Yıldönümü pullarıdır. Bununla birlikte 1978 yılında kara, deniz ve hava ulaşımına ilişkin pullar da hazırlanmıştır. Ayrıca 1979 yılında Uluslararası Telekomünikasyon Birliği anısına 3 adet pul düzenlenmiştir. Trafik işaret ve kurallarını kapsayan 3 adet pul ise 1990 yılında Hayat Sigortası mesajı ile hazırlanmıştır. Buna ilaveten deniz fenerini konu alan 3 adet pul 1991 yılında KKTC Deniz Fenerleri olarak kayıtlara geçmiştir. 1983 yılında ise Dünya Haberleşme Yılı anısına 2 adet pul hazırlanırken,

bugün yok olan Kıbrıs Tren Yolları ile ilgili 1986 yılında 2 adet pul düzenlenmiştir. Kıbrıs kurum ve kuruluşları anısına yapılan pullar ise kronolojik olarak sırasıyla şu şekildedir: Kuzey Kıbrıs Türk Hava Kurumu, Kıbrıs Türk Hava Yolları, BRT'nin 35. Yılı Anısı, Kıbrıs Türk Postalarının 25. Yılı Anısı puludur. Son olarak radyonun 100. Yılı anısına bir pul da bu kategoride 1995 yılında öne çıkmaktadır. Tablo 11 ulaştırma ve haberleşme temalı pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 10 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 11. Ulaştırma ve Haberleşme Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=38)
1980	Kıbrıs'ta Basılan İlk Pulların Anısına Basılan Pullar	2
1978	Ulaşım	3
1979	Dünya Telekomünikasyon Birliği Anı Pulları	3
1980	Kıbrıs Türk Federe Devleti Postaları	1
1983	Dünya Haberleşme Yılı	2
1985	Kuzey Kıbrıs Türk Hava Kurumu	1
1986	Kıbrıs Türk Hava Yolları	2
1986	Tren Yolları	2
1988	Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Kuruluşunun 35. Yılı	1
1989	Kıbrıs Türk Postalarının 25. Yılı	1
1989	Tren Yolu	1
1990	Trafik	3
1991	Deniz Fenerleri	3
1992	Sivil Havacılık Hizmetleri	1
1992	Meteoroloji	1
1992	Haritacılık	1
1993	Basın ve Yayın	1
1994	Köy Pullarının Kullanılışının 100. Yıldönümü	5
1995	Radyonun 100. Yılı	1
1995	Devlet Basımevinin 20. Yılı	1
1995	TC Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in Orhun Anıtlarını Ziyareti	2

Görsel 10. Ulaştırma ve Haberleşme Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1980, 1979, 1983, 1985)

4.11. On Birinci Grup Pullar: Folklor, Ritüeller ve Gelenekler Temalı Pullar

Folklor, ritüeller ve gelenekler temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 32 (n=32) tane pul bulunmaktadır. Bu kategorideki pullar geleneksel kıyafetler (1987), halk dansları (1996), geleneksel yemekler (1992 ve 1995) ve kullanılan paralar (1997) şeklinde sıralanabilir. Ayrıca, kaybolan el sanatları ile ilgili pullar ise 1998 yılında kalaycılık, oymacılık, sepetçilik ve bileyciler olarak öne çıkmaktadır. Son olarak Kıbrıs el sanatlarının resmedildiği pullar 1977 yılında düzenlenmiştir. Tablo 12

folklor, ritüeller ve gelenekler temasını içeren pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 11 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 12. Folklor, Ritüeller ve Gelenekler Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=32)
1977	Kıbrıs El Sanatları	3
1982	Kıbrıs Düğünü ve Harnup Toplayıcıları	2
1983	Leymosun Otobüsü ve Nasırlı Eller	2
1987	Folklor	4
1988	Kardeşlik	1
1992	Kıbrıs Mutfağı	4
1995	Kıbrıs Mutfağı	3
1996	Folklor	1
1997	Kullanılan Paralar	4
1998	Eski Kapılar	2
1998	Çocuk Halk Dansları Festivali Etkinliği	2
1998	Kaybolan El Sanatları (Kalaycı, Oymacı, Sepetçi, Bileyici)	4

Görsel 11. Folklor, Ritüeller ve Gelenekler Temasını İçeren Bazı Pullar (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1988, 1998, 1998)

4.12. On İkinci Grup Pullar: Savaş, Askerlik ve Güvenlik Temalı Pullar

Savaş, askerlik ve güvenlik temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 15 (n=15) tane pul bulunmaktadır. Bu kategorideki pullar arasında öne çıkan pullar Kıbrıs Barış Harekati'nin 5. 10. Ve 20. Yılı anısına çıkan pullar, Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı'nın kuruluşunun 20. Yılı ve Türk Mukavemet Teşkilatı'nın (TMT) 25. Yılı anısına çıkan pullardır. Tablo 13 savaş, askerlik ve güvenlik temalı pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 12 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 13. Savaş, Askerlik ve Güvenlik Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=15)
1979	Kıbrıs Barış Harekati'nin 5. Yıldönümü	1
1983	TMT'nin 25. Yıldönümü	3
1984	Kıbrıs Barış Harekati'nin 10. Yıldönümü	2
1986	Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı	1
1987	Piyade Alayı'na Sancağın İlk Teslimi Töreni	1
1989	Erenköy Direnişi'nin 25. Yılı	1
1993	TMT	1
1994	Kıbrıs Barış Harekati'nin 20. Yıldönümü	4
1996	Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı'nın Kuruluşu'nun 20. Yılı	1

Görsel 12. Savaş, Askerlik ve Güvenlik Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1979, 1983, 1984,1986,1993)

4.13. On Üçüncü Grup Pullar: Spor Temalı Pullar

Spor temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 32 (n=32) tane pul bulunmaktadır. Genellikle Dünya Futbol Kupası ve Dünya Olimpiyatlarını içeren anı pulları bu kategoride öne çıkmaktadır. Tablo 14 spor temalı pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 13 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 14. Spor Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=32)
1976	Kıbrıs Türk Federe Devleti Monteval Olimpiyat Oyunları	2
1982	Dünya Futbol Kupası	1
1982	İzciliğin Kuruluşunun 75. Yıldönümü	1
1984	Los Angeles Olimpiyatları	2
1984	Uluslararası Tekvando Şampiyonası	5
1986	Mexico 86 Olimpiyatları	1
1988	Seul Olimpiyatları	3
1990	İtalya Dünya Kupası	2
1992	Barselona Olimpiyatları	4
1994	Dünya Kupası	2
1996	Atlanta Olimpiyat Oyunları	4
1996	Dünya Futbol Şampiyonası	2
1997	İzciliğin 90. Yılı	1
1998	Fransa Dünya Kupası	2

Görsel 13. Spor Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1982, 1982, 1984,1986)

4.14. On Dördüncü Grup Pullar: Eğitim, Bilim ve Araştırma Temalı Pullar

Eğitim, bilim ve araştırma temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 13 (n=13) tane pul bulunmaktadır. Bu pulların arasında öne çıkan konular şu şekildedir: 1990 Dünya Okuma ve Yazma Yılı, 1995 Lefkoşa Türk Lisesi'nin 100. Yılı, 1987 Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin Kuruluşu, 1988 Uluslararası Girne Konferansıdır. Tablo 15 eğitim, bilim ve araştırma temalı pulların yıllara göre dağılımını özetlemektedir. Aynı zamanda Görsel 14 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 15. Eğitim, Bilim ve Araştırma Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=13)
1986	Halley Yıldızı	1
1987	Beşinci İslam Zirve Konferansı	1
1987	Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin Kuruluşu	1
1988	Uluslararası Kuzey Kıbrıs Fuarı	1
1988	Uluslararası Girne Konferansı	1
1990	Dünya Okuma ve Yazma Yılı-Baş Öğretmen Atatürk	2
1991	Doğu Akdeniz Üniversitesi	1
1992	KKTC'de Harita Çalışmaları	1
1992	Meteoroloji Hizmetleri	1
1995	Lefkoşa Türk Lisesi 100. Yılı	1
1997	Dizel Motorun İcadı	1
1997	AIDS Eğitimi	1

Görsel 14. Eğitim, Bilim ve Araştırma Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1987, 1988, 1991, 1995)

4.15. On Beşinci Grup Pullar: Din Temalı Pullar

Din temasını içeren 1970-1998 yılları arasında 5 (n=5) tane pul bulunmaktadır. Sırasıyla bu pullar, 1980 İslam Anma Serisi pulları olarak Hicretin 15. Yüzyılı anısı pulu, Dünya İslam Konferansı 8. Genel Kurulu, Kıbrıs Türk Federe Devleti ilk İslam Konferansı anı pulu ve 1981 yılında İslam Ülkeleri Dayanışma Günü anısına hazırlanan Türkçe ve İngilizce pullardır. Aynı zamanda Görsel 15 bu kategorideki bazı pulları göstermektedir.

Tablo 16. Din Temasını İçeren Pullar

Pulun Yılı	Pulun Teması	Sayısı (n=5)
1980	İslam Anma Serisi	3
1981	İslam Ülkeleri Dayanışma Günü	2

Görsel 15. Din Temalı Pulların Bazıları (Soldan Sağa Pulların Yayınlanma Yılları 1980, 1981)

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Posta pullarındaki sunum kodları ve temsiliyet konusu kültürel bellek açısından incelenen bu çalışmada 1970 ve 1998 yılları arasında Kuzey Kıbrıs özelinde sosyo-kültürel değişimleri ve Kıbrıs Türklerinin dünyaya uyum sağlama adına öne çıkardıkları konu ve durumları açıkça ortaya koymuştur. Bu bağlamda siyasi temsiller olarak öne çıkması öngörülen pulların aksine söz konusu dönemde doğa, sağlık gibi temalardaki pulların yoğunluğu siyasi propaganda amacından ziyade tanıtım amacı taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Çalışma kapsamında incelenen posta pullarında, tarihi mekanlar, çiçekler, hayvanlar ve resmi kurum ve kuruluşların kuruluşu anısına yapılan pullar dikkat çekmektedir. Bu açıdan, 1970-1998 yılları arasındaki pullar için Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve akabinde tanıtımı açısından önemli referans kaynaklar olduğunu söylemek yerinde olacaktır.

Posta pullarındaki sunum kodları içerisinde Türkiye Cumhuriyeti ile ilişkiler resmi devlet ziyaretleri için hazırlanan pullar ile metaforik olarak 1974'ü resmederken, dünya ile entegre olma isteği açısından spor teması altındaki Dünya Kupası ve Olimpiyatlar için hazırlanan pullar öne çıkmaktadır. Bunun yanı sıra Birleşmiş Milletler ve İngiliz Kraliyet ailesi ile ilgili çıkan pullarda ise adanın üzerindeki dış aktörlerin etkisi ve devamlılığı sunulmaktadır. Bunların yanında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve önemli kişilerin yer aldığı pullarda ise temsil edilmek üzere seçilen kişiler Kuzey Kıbrıs Türk halkı için öne çıkan kişilerdir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti pullarını daha Cumhuriyet dönemi kurulmadan önceki dönemden başlayarak politik olarak 16 kategoriden oluşan ölçekte incelediğimiz bu çalışmada pulların ikonografik değerinin araştırma materyali olarak devletin, ulusun ve toplumun kültürel belleği bağlamında görsel temsilleri ortaya koyulmuştur. Her durumda söz konusu döneme ait pullar topluma ait kültürün sadece varlığını değil yokluğunu da gösteren birer anlatı olarak karşımıza çıkmaktadır. Öyle ki posta pullarındaki görsel temsiller bir topluma ve onun baskın değer yapılarına sembol oluştururken ulusal kimliğin inşasını da kronolojik olarak tarihin temsilleri şeklinde gözler önüne sermektedir.

Diğer batı toplumlarına nazaran bu çalışmadaki posta pullarında propagandacı ideolojilerden ve siyasi mesajların oranından çok toplumun oluşumundaki süreçler ön plana çıkmıştır. Bu nedenle, gelecek için siyasi mesajlar içeren propagandist tasarımlar yerine geçmişin yeniden üretimini öne çıkaran ve yıldönümleri, anımlarla birlikte unutulmamasını amaç edinen pullar daha fazladır. Bu çalışma belli bir dönemi ele alması açısından ve Kıbrıs özelinde yapılan pullarla ilgili ilk çalışma olması

bakımından önemlidir. Fakat nitel bir araştırma olması ve ilk olması sebebiyle pullarla ilgili belgelerin haritası niteliğinde olan bu çalışma belirli bir dönemi işaret ettiği için sınırlıdır. İşaret ettiği dönemden sonraki dönemlerde haberleşme aracı olarak postanın önemini kaybetmesi düşünüldüğünde çalışma önemli veriler ortaya koymaktadır. Bu veriler ışığında gelecek çalışmalarda söz konusu dönemde pulları aktif olarak kullanan vatandaşlara yönelik pulların öğretim malzemesi olarak kullanılması üzerinden yeni çalışmalar yapılabileceği gibi söz konusu pulların görsel betimlemelerini de yapmak anlamlı olacaktır. Pullar bir ülkenin tarihini anlamamıza yardımcı olan görselleştirmelerdir ve bu açıdan karşılaştırmalı kapsamlı çalışmalar da ortaya değerli veriler koyacaktır.

KAYNAKÇA

- Assmann, A. (2006). Memory, individual and collective. *The Oxford handbook of contextual political analysis*, 9, 210-226.
- Banks, M. (2001). *Visual Methods in Social Research*. Sage, London.
- Brunn S.D. and Yanarella E., (1987). Towards a humanistic political geography. *Studies in Comparative International Development* 22:(2) 3 49.
- Brunn S.D. and Jones J.A., (1994). Geopolitical information and communication in shrinking and expanding worlds. In: Demko G.J. and Wood W.B. (eds), *Reordering the World: Geopolitical Perspectives on the 21st Century*. pp. 301–322. Westview Press, Boulder.
- Brunn S.D., Baker J. and Cottle C., (1996). Small states' worldviews and 'windows' on the world: UN 50th anniversary speeches and 'official' WWW home pages. Paper presented at Eighth International Conference on the Advancement of Socio-Economics, University of Geneva, July.
- Brunn, S.D. (2000). 'Stamps as iconography: Celebrating the independence of new European and Central Asian states', *GeoJournal*, 52: 315–323.
- Child, J. (2005). The politics and semiotics of the smallest icons of popular culture: Latin American postage stamps. *Latin American Research Review*, 108-137.
- Conway, M. A., & Pleydell-Pearce, C. W. (2000). The construction of autobiographical memories in the self-memory system. *Psychological review*, 107(2), 261.
- Davis, B. (1985). "Maps on Postage Stamps as Propaganda". *The Cartographic Journal*, 22(2), s.125-130.
- Deans, P., and Dobson H. (2005). "Introduction: East Asian Postage Stamps as Socio-Political Artefacts". *East Asia*, 22(2), 3-7.
- Dobson, H. (2002). *Japanese Postage Stamps: Propaganda and Decision Making*. In *Japan Forum* (Vol. 14, No. 1, pp. 21-39). Taylor & Francis.

- Goin, P. (2001). 'Visual literacy', in DELYSER, D. and STARRS, P.F. (eds): *Doing Fieldwork*, Geographical Review, 91 (Special Issue): 363–369.
- Halbwachs, M. (1992). *On collective memory*. University of Chicago Press.
- Hoelscher, S., & Alderman, D. H. (2004). Memory and place: geographies of a critical relationship. *Social & Cultural Geography*, 5(3), 347-355.
- Klamár, R., Slivková, S., Javor, M., & Brunn, S. D. (2018). Stamps of Czechoslovakia (1983–1992) and Slovak and Czech Republics (1993–2002): juxtaposing fragmentation and integration theory. *Geografiska Annaler: Series B, Human Geography*, 100(4), 377-395.
- Lauritzen, F. (1988). 'Propaganda art in the postage stamps of the Third Reich', *Journal of Decorative and Propaganda Arts*, 10: 62–79.
- Lutz, C. and Collins, J.L. (1993). *Reading National Geographic*. University of Chicago Press, Chicago.
- Matsuda, M. K., & Matsuda, M. K. (1996). *The memory of the modern*. Oxford University Press on Demand.
- Nuessel, F. and Cicogna, C. (1992). 'Postage stamps as pedagogical instruments in the Italian curriculum', *Italica*, 69: 210–227.
- Olick, J. K., & Robbins, J. (1998). Social memory studies: From "collective memory" to the historical sociology of mnemonic practices. *Annual Review of sociology*, 24(1), 105-140.
- Pierce, P. R., & Zilka, A. M. (1996). U.S. Patent No. 5,584,017. Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office.
- Raento, P. (2004). 'Where East meets West: International references on Finnish postage stamps, 1917–2001'. Paper presented at the international workshop 'Apolitical? East Asian Postage Stamps as Socio-Political Artefacts,' University of Sheffield, UK, 13–14 August.
- Raento, P., & Brunn, S. D. (2005). Visualizing Finland: Postage stamps as political messengers. *Geografiska Annaler: Series B, Human Geography*, 87(2), 145-164.
- Raento, P. (2006). Communicating geopolitics through postage stamps: the case of Finland. *Geopolitics*, 11(4), 601-629.
- Raento, P. (2016). A Geopolitics of the Horse in Finland. *Geopolitics*, 21(4), 945-968.

- Reid, D.M. (1984). 'The symbolism of postage stamps: A source of historians', *Journal of Contemporary History*, 19: 223–249.
- Reid, D. M. (1993). "The Postage Stamp: A Window on Saddam Hussein's Iraq". *Middle East Journal*, 47(1), s.77-89.
- Rose, G. (1996). 'Teaching visualized geographies: Towards a methodology for the interpretation of visual materials', *Journal of Geography in Higher Education*, 20: 281–294.
- Rose, G. (2001). *Visual Methodologies. An Introduction to the Interpretation of Visual Materials*. Sage, London.
- Scott, D. (1995). *European Stamp Design: A Semiotic Approach to Designing Messages*. Academy Editions, London.
- Scott, D. (2002). 'The semiotics of the lieu de mémoire: The postage stamp as a site of cultural memory', *Semiotica*, 142: 107–124.
- Scott, D. (2004). 'The politics and semiotics of postage stamp design. Paper presented at the international workshop 'Apolitical? East Asian Postage Stamps as Socio-Political Artefacts,' University of Sheffield, UK, 13–14 August.
- Steiner, L., & Zelizer, B. (1995). *Competing memories: Reading the past against the grain: The shape of memory studies*.
- Sturken, M. and Cartwright, L. (2001). *Practices of Looking*. Oxford University Press, Oxford.
- Van Leeuwen, T., & Jewitt, C. (Eds.). (2001). *The handbook of visual analysis*. Sage.
- Wang, Z. (2008). National humiliation, history education, and the politics of historical memory: Patriotic education campaign in China. *International Studies Quarterly*, 52(4), 783-806.
- Yates, A. J. (1966). Psychological deficit. *Annual review of psychology*, 17(1), 111-144.
- Zonabend, F. (1984). *The enduring memory: Time and history in a French village*. Manchester University Press.